

HABERLERDEKİ ÜNİVERSİTE 2022

MEDYA GÖZLEM RAPORU

Yazan: Beyza Kural
Danışman: Burak Özçetin

02

2. HABERLERDE HEDEF GÖSTERME “TERÖRİSTLER”

Haberlerdeki üniversite raporlarına muhalif öğrencilerin ve akademisyenlerin ne şekillerde hedef gösterildiğini, nasıl tanımlandıklarını, hangi tür ayrımcı ve dışlayıcı çerçeveler dahilinde ele alındıklarını sorgulayarak başlamıştık. İlk raporumuzda da öğrenci ve akademisyenlerin “din düşmanları” olarak etiketlenmelerini sorunsallaştırmıştık. Bu raporumuzda ise hükümet yanlısı medyada sıkça karşılaştığımız “terör” ve “terörist” çerçevelerine değineceğiz.

Haberlerde en çok hedef gösterilenler yine öğrenciler oldu. Eylemci öğrenciler haberlerde neredeyse hiçbir zaman öğrenci olarak tanımlanmadı. Üniversite eylemleri haberleştirilirken temel karşıtlık “terörist” eylemciler ile “milliyetçi” öğrenciler arasında kuruldu.

Sadece öğrenciler değil, öğrencilerle dayanışma gösteren kişi ve kurumlar da terör etiketinden nasibini aldı. Öğrencilerin ve akademisyenlerin bu kadar kolay bir şekilde terör ve terörist terimleri ile yaftalanması iktidarın kendisine yönelen her türlü muhalefeti ve eleştiriyi terör faaliyeti ile özdeşleştirmesi ve kriminal bir aktivite olarak görmesi ile de uyumlu oldu.

03

1. KİMLER HEDEF GÖSTERİLDİ?

Üniversitelere dair haberlerde öğrenciler ve akademisyenler en çok hedef gösterilenler oldu. Sivil toplum örgütü temsilcileri, siyasetçiler ve siyasi partiler de öğrencilerle temas ettikleri yerlerden hedef gösterildi.

18 haberin 16'sında öğrenciler, 2'sinde akademisyenler "terör" vurgulu tanımlamalarla hedef gösterildi.

1.1. ÖĞRENCİLER

"Türk gençleri ODTÜ'deki skandala geçit vermedi! İftara dolu paçavra indirildi yerine Türk bayrağı asıldı", a haber, 11.11.22

04

Öğrencilere dair haberlerde sıklıkla öğrenci topluluklarının da hedef gösterildiğini ve özellikle sosyal medya paylaşımlarının öğrencilerin hedef gösterilmesinde araç olarak kullanıldığını gördük. Öte yandan hedef gösterilen öğrencilere karşı açıklama yapan öğrenci toplulukları ile karşıtlıklar kuruldu.

Kimyasal silah iddialarına dair konuşan bir avukat hakkındaki haberde ise öğrencilik döneminde katıldığı basın açıklaması ve imza kampanyasına da haberde yer verildiğini taramalarımız arasında tespit ettik. Bu haber, öğrencilikte yaşanan kovuşturmaların daha sonra da hedef gösterilmeye gerekçe olarak kullanılmasına örnek oldu.

05

1.2. AKADEMİSYENLER

ABD'den Boğaziçi provokatörü akademisyenlere tokat gibi belgeler: Komiksiniz

Boğaziçi Üniversitesi'nde rektör atamalarına karşı başlattıkları eylemlerle karmaşa ve kaos girişiminde bulunan isimler destek de alamadıkları bu protestolarını halen belli çapta sürdürse de kamuoyunun desteğini alamadı. Söz konusu eylemlerin faili akademisyenlerin sözde dünyayı örnek göstererek sundukları verilerin de yalan olduğu ortaya çıkmıştı. Bu durum bir kez daha tescillendi.

“ABD'den Boğaziçi provokatörü akademisyenlere tokat gibi belgeler: Komiksiniz”, Sabah, 30.12.22

2022 yılında da Boğaziçi Üniversitesi'nde 900 güne varan direniş ve 600. güne uzanan nöbetlerle akademisyenler hedef gösterilmeye devam etti.

06

1.3.ÖĞRENCİLERİN DAYANIŞMA GÖSTERDİKLERİ

Öğrencilerin hedef gösterildiği haberlerde, destek eylemi yaptıkları isimler de hedef gösterilenler arasında yer aldı. Askeri operasyonlarda kimyasal silah kullanımı iddialarının araştırılması hakkındaki açıklamasının ardından bir süre tutuklu yargılanan Prof. Dr. Şebnem Korur Fincancı ile aynı konuda açıklamalar yapan Cumhuriyet Halk Partisi milletvekili Sezgin Tanrıkulu, öğrencilerin konuyla ilgili astıkları pankart nedeniyle hedef gösterildikleri haberlerde yer aldı. Halkların Demokratik Partisi sıklıkla hedef göstermeye "gerekçe" olarak da kullanılarak hedef gösterilen siyasi parti oldu. HDP'li milletvekili Meral Danış Beştaş'ın Kürt öğrencilere yönelik saldırıyı değerlendirdiği açıklaması ise haberde "provokasyon" olarak tanımlandı ve hedef gösterildi.

Cumhuriyet Halk Partisi Ekrem İmamoğlu'nun belediye başkanlığı yaptığı İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nden verilen burs hakkındaki haber de öğrencilerin yanında siyasetçilerin hedef gösterilmesine örnek oldu.

2. NASIL TANIMLANDILAR?

ODTÜ'de PKK paçavralı gösteri

Haberî Paylaş:

AA yazdır

Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde Devrim Yürüyüşü gerçekleştirildi.
PKK sempatanları, yürüyüşü PKK propagandasına çevirdi.

"ODTÜ'de PKK paçavralı gösteri", Akşam, 28.5.2022

Akademisyenlerin suçlayıcı sıfatlarla da olsa akademisyen olarak yer aldığı haberlerde öğrencilere ise "öğrenci" denmekten imtina ediliyordu.

2.1. ÖĞRENCİLER

Öğrencilik dönemindeki faaliyeti nedeniyle hedef gösterilme haricinde 15 haber öğrenciler ile alakalıydı. Bu haberlerin sadece üçünde hedef gösterilen öğrencilerin öğrenci olduklarına dair ifadeler yer aldı. Bu yer alış ise öğrenciliklerini teslim eder yönden olmadı. Bunlar, “üniversiteli genç kız”, tırnak içinde kullanılan “üniversiteli öğrenci” ve “pkk sevici öğrenciler” ifadelerine yer veren haberlerdi.

Peki öğrenciler nasıl tanımlandılar? “PKK seviciler/sempatizanları”, “PKK yanlıları”, “Terör sempatizanı” en çok karşımıza çıkan tanımlama oldu.

Öğrenci toplulukları da öğrencilikle ilişiklikten uzak bir çerçevede “ODTÜ Forum isimli oluşum”, “Ankara Özgür Öğrenci İnisiyatifi” isimli Twitter hesabı” gibi örneklerle kullanıldı.

Öğrenciler yargılandıkları davalara dair iki haberde ise “provokatör” ve “sanık-şüpheli” olarak tanımlandı.

Öte yandan haberlerde yer alan öğrenciler de vardı. Hedef gösterilen öğrencilerin astıkları pankartı indirdikleri belirtilen öğrenciler “Türk gençleri”, “Vatansever öğrenciler”, “Türkiye Gençlik Birliği (TGB) üyesi öğrenciler” ifadeleriyle haberlerde yer aldı.

2.2. AKADEMİSYENLER

Akademisyenlere dair haberlerde akademisyen oldukları belirtilse de sıfatlar ve devam eden cümleler bu vurgudan uzaktı. “Eylemci”, “Boğaziçi provokatörü akademisyenler”, “Eylemlerin faili akademisyenler” ifadeleri haberlerde yer aldı.

3. ÖRNEK HABERLER

Çalışmamızda karşımıza çıkan terör ve milliyetçilik vurgularının ağır olduğu haberlerde kimlerin hedef gösterildiğini, nasıl tanımlandıklarını gördük. Bu haberler öğrencilerin kampüse astıkları pankartta, Boğaziçi eylemlerine katılmaya, kampüste yapılan yürüyüşten sosyal medya paylaşımlarına değişti.

Örnek haberler ile raporumuzu sonlandırıyoruz.

“Üniversite indirmedi biz indirdik”

“Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde 'ODTÜ Forum' isimli oluşum, HDP'nin ve TTB Başkanı Şebnem Korur Fincancı'nın kimyasal silah yalanına destek olmak için bir pankart astı. Türkiye Gençlik Birliği (TGB) üyesi öğrenciler ise pankartı indirerek yerine Türk bayrağını astı.” (Yeni Şafak, 13.11.2022)

“Üniversite indirmedi biz indirdik” başlıklı haberin bir duvarda söz konusu afişe yer veren fotoğraf ile aynı duvarda Türk bayrağı asılı ve üç erkeğin duvar üstünde durduğu anı gösteren fotoğraf yan yana sunuluyor. Bu haliyle haberdeki karşıtlık vurgusunu somutlaştırıyor. Haberdeki “ODTÜ Forum isimli oluşum” tanımlaması öğrenci topluluğunu meşruluktan ve öğrencilikten uzak bir nüansla sunuyor. Öte yandan “TGB üyesi öğrenciler” tanımı “gerçek öğrenciler” vurgusunu içeriyor. Öğrencilerin destek olduğu Korur-Fincancı, Merkez Konseyi Başkanı olduğu Türk Tabipleri Birliği (TTB) ile aslında başkanı olmadığı HDP kriminalize ediliyor.

11

Haber içeriğinde yer alan “... propaganda faaliyeti yürütmek için okula dışarıdan birilerinin geldiğini belirtti” cümlesi de “dışarıdan gelenler” ifadesiyle pankartı asanın öğrenci olamayacağı vurgusunu yineliyor.

GÜNDEM

Boğaziçi Üniversitesi'nde eylemciye ders yok!

Boğaziçi Üniversitesi'ndeki eylemlere öncülük eden ve kadroları başka üniversitelerde olan 12 akademisyene bu yıl ders verilmedi. Üniversiteden yapılan açıklamada, “Bir grubun tahakkümünü devam ettirmek amacını taşıyan her türlü tutum ve davranış üniversite yönetimi tarafından engellenecektir” denildi.

Haber Merkezi — 00:00 . 7/09/2022 Çarşamba — Yeni Şafak

Depremzede kız çocuğunu 'başörtülü' olduğu için okula almayan İsmail Samur hakkında mahkemenin skandal karar: Hakim kendisiyle çelişerek beraat verdi

Eskişehir'de başörtülü olduğu gerekçesiyle depremzede kız çocuğun...

“Boğaziçi Üniversitesi'nde eylemciye ders yok!”

“Boğaziçi Üniversitesi'ndeki eylemlere öncülük eden ve kadroları başka üniversitelerde olan 12 akademisyene bu yıl ders verilmedi. Üniversiteden yapılan açıklamada, “Bir grubun tahakkümünü devam ettirmek amacını taşıyan her türlü tutum ve davranış üniversite yönetimi tarafından engellenecektir” denildi.” (Yeni Şafak, 7.9.22)

12

Akademisyenleri “eylemci” olarak tanımlayan olumsuz vurgulu "Boğaziçi Üniversitesi'nde eylemciye ders yok!" başlıklı haber akademisyenlerin hedef gösterildiği haberlerden. Haberde akademisyenlerin üniversitede sürdürdükleri nöbetten fotoğraf kullanılıyor.

Üniversite açıklamasından fazlasına yer vermeyen haberde akademisyenler bu açıklamadaki ifadelerle tanımlanıyor. Akademisyenlerin isimleri sıralı liste halinde verilirken herhangi birinin açıklamasına rastlanmıyor.